

**Besøg Lolland,
og få inspiration
til udvikling i
landdistrikter og
yderområder**

Få **inspiration** til de udfordringer,
du står overfor lige nu:

Mulighedernes Land viser nye veje for udvikling i yderområderne

Afvikling i Danmarks yderområder kan vendes til udvikling – ikke nødvendigvis i form af en samlet økonomisk og befolkningsmæssig vækst, men i en styrkelse af de kvaliteter, som allerede findes i områderne. Det er det centrale budskab fra 'Mulighedernes Land', et partnerskab indgået mellem Realdania og Thisted Kommune, Lolland Kommune og Bornholms Regionskommune. Partnerskabet har siden 2007 realiseret 16 fysiske, nytænkende projekter med en samlet økonomi på 245 millioner kroner.

Erfaringerne fra projekterne viser, at et tæt samarbejde mellem kommune, borgere, foreninger og erhvervsliv kan skabe lokal udvikling på grundlag af de allerede eksisterende, men ofte oversete muligheder og kvaliteter i yderområderne. Ved at forbinde, gentænke og styrke lokal kulturarv, naturværdier og menneskelige ressourcer bliver det muligt at højne livskvaliteten og skabe fornyet tro på fremtiden.

- / 16 nytænkende projekter
- / 3 kommuner
- / 245 millioner kroner
- / Hundredevis af ildsjæle
- / 7 års samlede erfaringer

Med Mulighedernes Land har vi sat fokus på de kvaliteter, som ligger og venter på at blive sat i spil: De smukke herregårde, nytænkende fødevarerproducenter og ikke mindst dybt engagerede borgere.

HOLGER SCHOU RASMUSSEN,
BORGMESTER.

På besøg i Mulighedernes Land

I Lolland Kommune har vi erfaret, at man ved at tage udgangspunkt i Lollands særlige potentialer, eksempelvis de enestående herregårde, kan skabe værdi for de mange – selv med få midler.

Det er erfaringer, der kan overføres til mange andre steder i Danmark, og vi håber, du vil komme på besøg og høre mere, eventuelt med dine kolleger, byrådet, udvalget, LAG-gruppen eller borgergruppen.

Vi kan også bringe Mulighedernes Land til dig. Tag kontakt til en af projektlederne, som gerne deltager med oplæg, diskussion og debat på jeres næste møde, seminar eller konference. Projektlederne kan også formidle kontakt til de ildsjæle, som har været med til at skabe projekterne.

Du kan læse mere om erfaringerne fra Mulighedernes Land i vores publikationer, som kan bestilles på hwi@realdania.dk eller downloades på realdania.dk/ml

Oplev den lokale udvikling

Spis på den lokale kro, bo på det lokale hotel, og køb lokalt producerede gaver med hjem. Dermed får du nogle unikke oplevelser og er samtidig med til at støtte den lokale udvikling.

Hvordan kan
landbruget og
dets historiske
bygninger
danne grundlag for
en oplevelses-
økonomi?

LOLLAND KOMMUNE

HERREGÅRDS- LANDET LOLLAND

De mange herregårde på Lolland er en destination for historiske oplevelser og unikke smagsindtryk

Ingen steder i Danmark ligger herregårdene så tæt som på Lolland, hvor den rige landbrugsjord har skabt gode indtægter for herregårdsejere gennem århundreder. Nu er de historiske bygninger bundet sammen i en rute, der byder på lokalt brygget kirsebærvin, forskellige gårdbutikker, et åbent økologisk mejeri og snart også en oplevelsesbaseret sukkerfabrik. Kommunen har samarbejdet med herregårdsejerne og Museum Lolland-Falster for at gøre herregårdsarven nærværende bl.a. gennem skilte og markeringer i landskabet.

Samarbejdet forener formidling af kulturarv med markedsføring af landbrugsprodukter. Ved at videreudvikle landsbrugsdriften i et nyt oplevelsesperspektiv er det lykkedes at styrke Lollands image.

PROJEKTLEDER

Camilla Nissen

Camilla er udviklingskonsulent og arbejder især med borgerinddragelse og kommunale strategier for landdistriktsudvikling.

Kontakt

telefon: 5467 6538 / mobil: 30465777

e-mail: canis@lolland.dk

LOLLAND KOMMUNE

ENERGI- LANDSBY HORSLUNDE

Hvordan kan
landsbyer blive
miljømæssigt bære-
dygtige og samtidig
styrke fællesskab
og erhverv?

Bæredygtige initiativer har skabt ekstra energi til landsbyen i mere end én forstand

Energisatsningen i Horslunde handler om meget mere end at spare på strømmen. Her har energirenoveringer af private og offentlige bygninger været et fælles projekt, der har skabt aktivitet og energi i byen. Borgerne har investeret i hulmursisolering, solceller og varmepumper, og skolen, som er blevet energirenoveret, underviser i vedvarende energi. Lokale håndværkere har været aktive i formidlingen. I forlængelse af projektet har nogle efteruddannet sig i solenergi, og flere lærlinge har opkøbt gamle, forfaldne huse og sat dem i stand.

Borgernes arbejde med vedvarende energi skaber både lokale løsninger på globale miljøudfordringer og viser samtidig, hvordan et fælles projekt kan styrke identitet, sammenhold og forenings- og erhvervsliv i et lokalsamfund.

PROJEKTLEDER

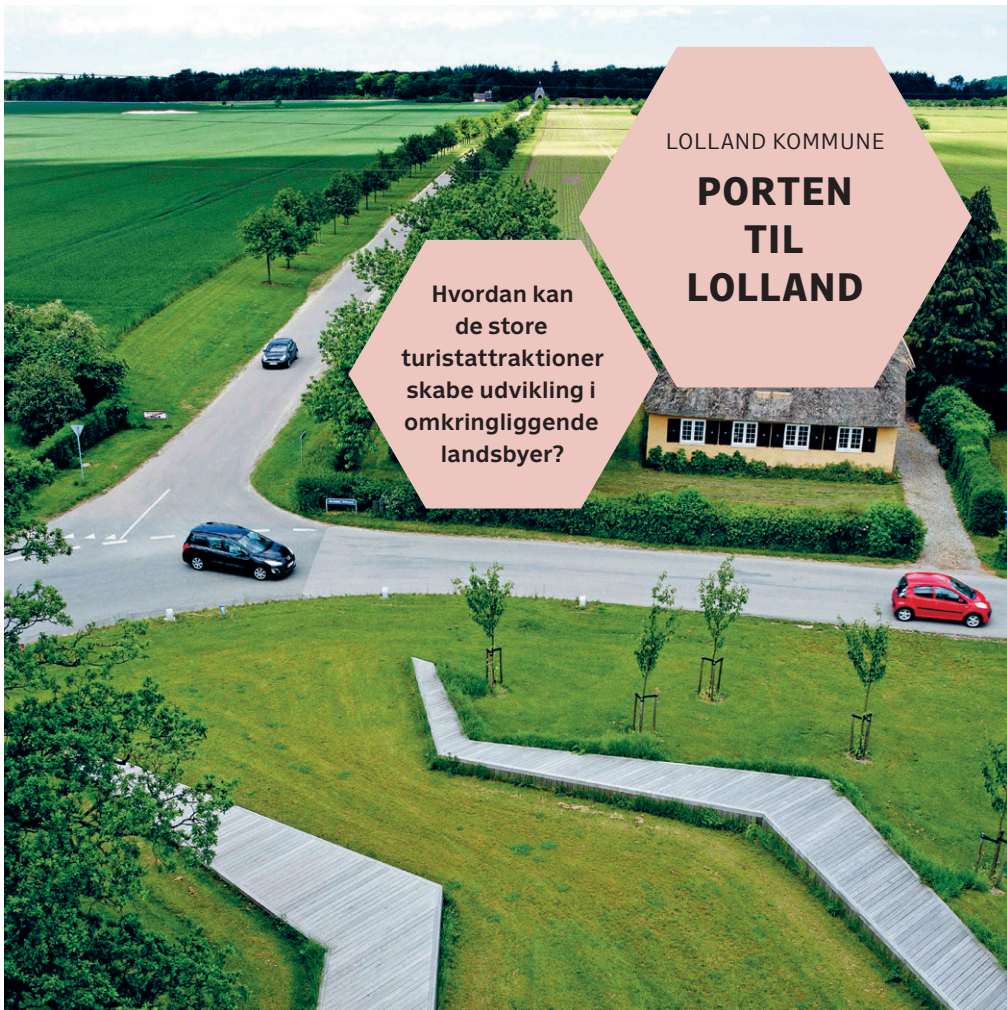
Camilla Nissen

Camilla er udviklingskonsulent og arbejder især med borgerinddragelse og kommunale strategier for landdistriktsudvikling.

Kontakt

telefon: 5467 6538 / mobil: 30465777

e-mail: canis@lolland.dk

LOLLAND KOMMUNE

PORTEN TIL LOLLAND

Hvordan kan
de store
turistattraktioner
skabe udvikling i
omkringliggende
landsbyer?

Nabolandsbyerne til safariparken får turisterne til at blive lidt længere

Safarigæsterne har fået en grund til at stoppe op i Hunseby-Maglemer og Bandholm, der ligger på hver sin side af Knuthenborg Safaripark. Byerne er ofte det eneste indtryk, de 250.000 årlige besøgende i parken får af Lolland, og derfor er der blevet investeret i smukke byrum og opholdssteder, dér hvor det har en lokal effekt og samtidig er synligt for de mange forbigående. Endelig er en ny sti anlagt gennem en smuk skov, som forbinder Hunseby-Maglemer og Bandholm.

Nabolandsbyer til turistattraktioner har en unik mulighed for at få del i en eksisterende turismeindustri og for at forme de besøgendes indtryk af en hel kommune. Lokalt kan det både betyde en øget turistsætning og mere attraktive byrum for beboerne.

PROJEKTLEDER

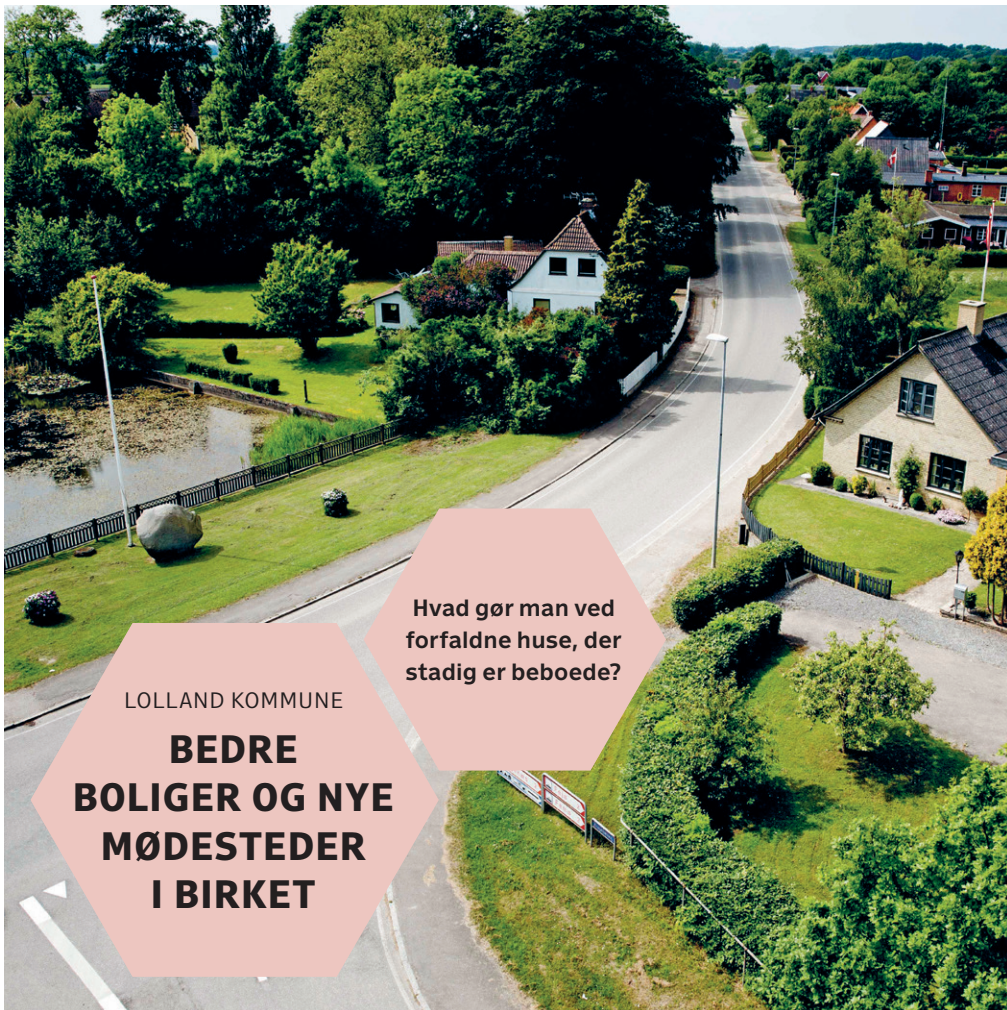
Camilla Nissen

Camilla er udviklingskonsulent og arbejder især med borgerinddragelse og kommunale strategier for landdistriktsudvikling.

Kontakt

telefon: 5467 6538 / mobil: 30465777

e-mail: canis@lolland.dk

LOLLAND KOMMUNE

BEDRE BOLIGER OG NYE MØDESTEDER I BIRKET

Hvad gør man ved
forfaldne huse, der
stadig er beboede?

Nedrivning af forfaldne boliger har på én gang reduceret og udviklet byen

En helhedsorienteret strategi, der forbinder en indsats over for forfaldne boliger med en social indsats, har givet Birket et både fysisk og socialt løft. Forladte boliger er revet ned, og beboere, der lever i forfaldne og sundhedsskadelige boliger, har fået hjælp til enten at renovere eller flytte, så der i dag er færre og bedre boliger i Birket. En nedlagt skole er med den stærke borgerforenings hjælp tillige blevet ombygget til et levende kulturhus.

Projektet har givet Lolland Kommune erfaringer med at håndtere tomme huse og dårlige boligforhold på tværs af forvaltninger og i samarbejde med borgerne. Erfaringerne er samlet i en guide, der skal hjælpe med at tilpasse andre landsbyer til en fremtid med færre beboere.

PROJEKTLEDER

Camilla Nissen

Camilla er udviklingskonsulent og arbejder især med borgerinddragelse og kommunale strategier for landdistriktsudvikling.

Kontakt

telefon: 5467 6538 / mobil: 30465777

e-mail: canis@lolland.dk

I Mulighedernes Land har vi gjort os nye, værdifulde erfaringer, som vi gerne vil dele med dig:

■ Det gode liv ved kysten

Promenader og fælleshus styrker kystaktiviteter

■ Thy og Hannæs på kryds og tværs

Gang- og cykelstier forbinder landsbyer og natur

■ Frøstrups nye samlingspunkt

Landsbykro bliver til fælles kulturhus

■ Fra tomt til grønt i Vestervig

Nedrivning af tomme huse forskønner hovedgade

■ Beboerhus for landsbynetværk

Fælles mødested knytter landsbyer sammen

■ Huse til overs

Strategisk nedrivning skaber ny værdi

■ Herregårdslandet Lolland

Herregårde bliver destination for nye oplevelser

■ Porten til Lolland

Turistattraktion skaber udvikling i nabolandsbyer

■ Bedre boliger og nye mødesteder i Birket

Helhedsorienteret indsats forbedrer boligforhold

■ Energilandsby Horslunde

Bæredygtige initiativer skaber energi og sammenhold

■ Ny bymidte i Østermarie

Parkeringsplads bliver til 'samtaletorv'

■ Stier omkring Klemensker og Østerlars

Stisystem giver adgang til det åbne land

■ Graniteventyret og Hammerhavn

Historisk industrihavn får nyt liv

■ Sandvig strandpromenade

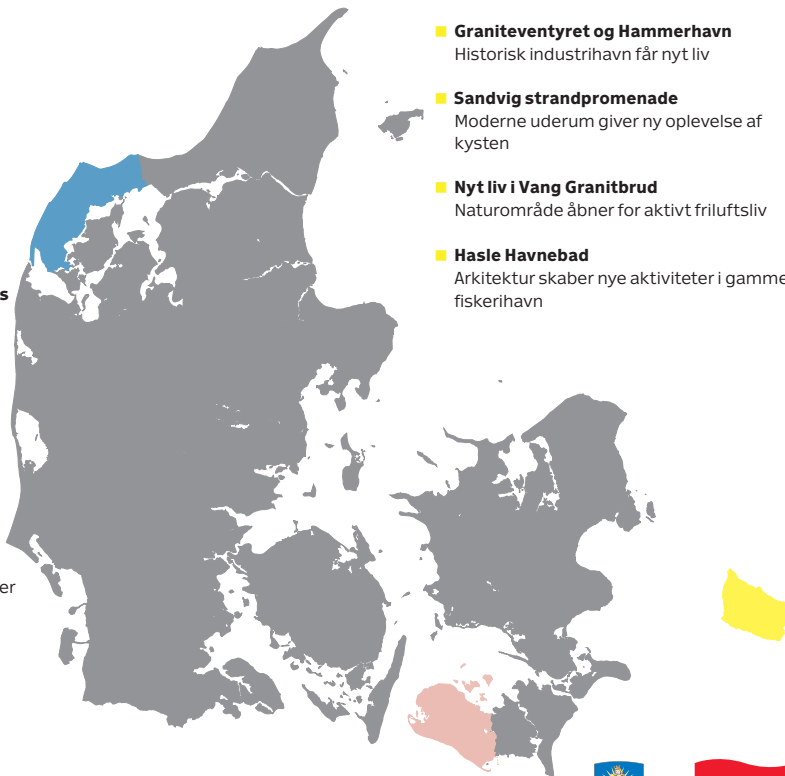
Moderne uderum giver ny oplevelse af kysten

■ Nyt liv i Vang Granitbrud

Naturområde åbner for aktivt friluftsliv

■ Hasle Havnebad

Arkitektur skaber nye aktiviteter i gammel fiskerihavn

THISTED KOMMUNE

lollandkommune

